

MAŇA

50

**Rozhovor s
Martinom Chudým
a Zuzanou Strakovou**

Novinky z rodinky

Rodinný výlet

SLOVO NA ÚVOD

Na začiatku adventu postavili v Prievidzi pred piaristickým kostolom – ako každý rok – veľký drevený betlehem. Pracovník, ktorý ho rozkladal, to však urobil tak trochu nedbalo. Zeničky z kostola si to hneď všimli. „Svätý Jozef stojí za Ježiškom sám, Panna Mária je otočená chrbtom k ľuďom a zaradená medzi pastiermi a oslík sa pozerá do steny!“ sťažovali sa. Navyše im dojem kazilo i veľké modré vrece položené v rohu betlehema – predpokladali, že so zvyškami slamy.

Podivné rozloženie betlehema si však nevšimli len starší ľudia. Po facebooku začala kolovať fotka s nápisom „Jozef, nehovorila som ti, že kým príde návšteva, máš vyniesť smeti?“, na ktorej sa zas bavili mladá ľudia. Betlehem, okolo ktorého možno v predchádzajúce roky chodili takmer bez povšimnutia, vďaka modrému vrecu nadobudol nebyvalú slávu aj v ich očiach.

Po vznesení sťažnosti pracovníci mesta svoju chybu napravili a veci dali rýchlo do poriadku. Dokonca si „správny vzhľad betlehema“ pre budúci rok aj odfoťili. Ale hoci sa stalo, čo sa stalo, myslím si, že to modré vrece či zlé rozmiestnenie sôch nám ukázalo jednu dôležitú vec. Ešte sme sa neutopili v mori ľahostajnosti. A to nie je až také zlé zistenie ☺!

So želaním „nelahostajnosti“ i v novom roku Vám príjemné čítanie Mane želá

Petra Humajová

NOVINKY Z RODINKY

V prvú augustovú sobotu, 4. augusta, sa rodina Petrášová, Mečiarová, Humajová a spol. už tradične vydala na cesty Slovenskom. Tentoraz viedla trasa rodinného výletu z Necpál do Veľkého Krtíša (degustácia vína vo firme MOVINO) a následne i na Chopok, kam sa rodinní príslušníci vyviezli lanovkou. Počasie im prialo, a tak všetci rodinní príslušníci spolu s okolitými susedmi i Necpalankou strávili príjemný deň.

Od 5. do 10. augusta pobudla Petra Humajová v Trenčíne na duchovných cvičeniach. Viedol ich pater George Biju VC z Indie. Viac ako sto účastníkov tu strávilo päť dní v úplnom tichu a bola to pre nich opäť obohacujúca skúsenosť.

V sobotu 11. augusta sa na priestranstve neďaleko necpalského sídliska konala zábavná akcia pre všetky vekové kategórie *Deň dobrých susedov*. Pod taktovkou FanNecpaly, organizátora podujatia, si tu zasúťažili susedské tímy nielen z Necpál, ale i z blízkeho či ďalekého okolia. Podujatie svojimi tónmi spríjemnila hudobná skupina Necpalanka. V stánku s tombolou vypomáhali Martina, Petra a Jozef Humajovci.

V pondelok 13. augusta sa u Humajovcov

uskutočnila opekačka novorodeneckého oddelenia z bojnickej nemocnice. Hostia si pochutnali na rôznych dobrotách a v rozhovoroch spolu strávili príjemný čas.

V piatok 17. augusta nás vo veku 87 rokov navždy opustil Ján Chudý, otec Petra Chudého. Pochovaný bol v utorok 21. augusta v Topolčanoch.

V sobotu 18. augusta prichystali viacerí mladí ľudia vyrastajúci v škole či v kostole piaristov prekvapenie pre pátra Jána Hríba SchP, ktorý si tento rok pripomenul 20. výročie kňazskej vysviacky. So zviazanými očami ho priviezli do záhrady u Humajovcov, kde mu všetci nielen zagratulovali, ale sa i spoločne naobedovali a strávili príjemné popoludnie.

V nedeľu 19. augusta obohatila kapela Necpalanka svojimi tónmi v rámci prievidskej púte Deň farnosti. Na ihrisku pod Priemstavom odohrala niekoľko tanečných kôl, ktorými zároveň spríjemňovala atmosféru futbalového zápasu medzi slobodnými a ženatými mužmi.

V auguste strávili Monika a Peter Chudí jeden týždeň vo Francúzsku. Dovolenkovali opäť u svojho syna Petra v Nice. V tento mesiac sa Monika po rok trvajúcej práceneschopnosti vrátila aj späť do svojho zamestnania v zubnej ambulancii.

V piatok 24. augusta navštívila Petra Humajová s pátrom Jánom Hríbom nové slovenské pútnické miesto – Skalné sanktuárium Božieho milosrdenstva na hore Butkov neďaleko Ladcov. Toto pútnické miesto je špecifické tým, že vzniklo v areáli cementárne. Zdobí ho nielen obrovský kríž, ale i nadrozmerná socha Panny Márie, krížová cesta či kaplnka Božieho milosrdenstva.

Keďže v tento deň slávila prievidská farnosť sviatok svojho patróna, sv. Bartolomeja, popoludnie strávila rodina Humajová vo farskom kostole a následne na farskom dvore, kam pán dekan Vladimír Slovák pozval všetkých farníkov na pohostenie.

Vo štvrtok 30. augusta koncertovala na Bojnickom dvore v Bojniciach speváčka Sima Martausová. Na jej koncerte sa zúčastnila i celá rodina Humajová. Martina Humajová s kolegyni sa – ako tradične – so speváčkou po koncerte aj odfotila.

Od nového školského roka začal Matko Šutinský navštevovať okrem klasickej i Základnú umeleckú školu. Svoje talenty rozvíja v odbore výtvarnej výchovy.

Začiatkom septembra navštívili Monika a Peter Chudí svojich budúcich svatovcov v obci Pečovská Nová Ves. Vybrali sa spolu s nimi i do Miniskanzenu drevených chrámov v obci Ľutina.

Od 7. do 9. septembra bola rodina Šutinská na vinobraní vo Valticiach na Morave. Pobyt tam si spríjemnili i výstupom na Svatý kopeček, odkiaľ bol výhľad do široka-d'aleka.

V sobotu 8. septembra sa Agátka Humajová oficiálne zaradila medzi „Božie deti“. Pokrstená bola pánom dekanom Vladimírom Slovákem vo farskom kostole v Prievidzi. Následne sa celá rodina zišla na slávnostnom obede u starých rodičov Humajovcov v Necpaloch.

V dňoch 13. a 14. septembra sa v kultúrnom dome v Necpaloch konala Jesenná výstava, ktorú pripravili dôchodcovia z Necpál. Produkty zo svojej záhradky tu vystavovala i Elena Mečiarová. Na otvorení výstavy svoje hudobné a spevácke výkony predviedol spevácky súbor Dúbrava spolu s Kamilom Petrášom a Antonom Mečiarom.

Sobota 15. septembra bola pre sestry Humajové príjemným dňom – Petra najskôr strávila niekoľko hodín v prírode (na nenáročnej turistike neďaleko turčianskej dediny Polerieka) a potom sa obe sestry spolu s pátrom Jánom Hríbom vybrali i na divadelné predstavenie *Experiment ľudskosť* do Art Pointu v Prievidzi.

V utorok 25. septembra si Veronika Šutinská v Huňadyho sále Bojnického zámku prevzala vzácne ocenenie, bronzovú Janského plaketu. Krv teda nezištne darovala už desaťkrát. Súčasťou programu bolo i pohostenie.

Od 28. do 30. septembra pobudla rodina Šutinská v Mníchove na Octoberfeste. Obrovský areál festivalu bol rozdelený na dve časti. V starej sa dalo ochutnať vynikajúce pivo Augustiner, ktoré ako jediné zraje v dubových šudoch. Deti zas upúťali niekoľko desiatok rokov staré retro kolotoče. V novej časti návštevníkov vítali nové kolotoče a početné stánky.

Od 1. októbra pracuje Martina Humajová na novom mieste. Zostala síce v sieti Dr. Max, ale od tohto dňa ju namiesto Prievidze nájdete v lekární v Kanianke.

V piatok 5. októbra bola Petra Humajová spolu so svojou kolegyňou Miroslavou Beláňovou a deviatakmi zo ZŠ Koš na výstave Stredoškolač v Trenčíne. Ziaci si tu na jednom mieste mohli prezrieť prezentáciu takmer všetkých stredných škôl z Trenčianskeho samosprávneho kraja a efektívnejšie tak porozmýšľať nad výberom svojho vlastného povolania.

V pondelok 8. októbra navštívil Základnú školu v Nitrianskom Rudne olympijský víťaz Matej Tóth. Odovzdal škole grant Športovej akadémie O₂,

v rámci ktorého bolo vybratých 20 detí z prvého stupňa. Tieto deti dvakrát do týždňa trénujú so špeciálne zaškolenou pani učiteľkou, aby dosahovali ešte lepšie športové výsledky. Je medzi nimi aj Maťko Šutinský.

V októbri sa v Prievidzi uskutočnil cyklus prednášok Piaristi a horná Nitra, ktoré viedla historička umenia, pani Barbora Matáková. Všetkým záujemcom o históriu a umenie nášho regiónu priblížila pôsobenie piaristov v Prievidzi v minulosti a ich prínos i pre dnešnú dobu. Počas prednášok sa všetci účastníci mohli oboznámiť i s cyklom obrazov o živote sv. Jozefa Kalazanského vystavenom v piaristickej škole, mali vysvetlenú ikonografiu piaristického kostola a dozvedeli sa viac aj o pôsobení sochárskej dielne majstra Dionýza Stanetiho, autora sochárskej výzdoby kostola, na Slovensku. Všetkých prednášok sa zúčastnila i Petra Humajová.

Krásne slnečné jesenné počasie využili v sobotu 13. októbra sestry Martina a Petra Humajové na výlet. Navštívili Gaderskú dolinu a Blatnický hrad.

V tento istý deň bol Maťko Šutinský pretekať na štvorkolke v Motoparku Trenčín. Vyhrál tu pohár a získal i diplom najmladšieho pretekára. Ako jediný z detí prešiel všetky trate a v niektorých disciplínach mal dokonca lepší čas ako dospelí pretekári.

Rodina Chudá v októbri úspešne dokončila rekonštrukciu kúpeľne na poschodí svojho domu. Absolvovala takisto výstup na Kl'ak so svojimi budúciimi svatovcami z Pečovskej Novej Vsi.

V nedeľu 14. októbra prijal Tomáš Mečiar v kostole v Nitrianskom Rudne z rúk generálneho vikára Nitrianskej diecézy Petra Brodeka sviatosť birmovania. Za birmovného otca si vybral Jozefa Humaja a zvolil si birmovné meno Jakub. Po slávnostnej svätej omši pozval celú svoju rodinu na pohostenie, aby spoločne oslávili jeho veľký deň.

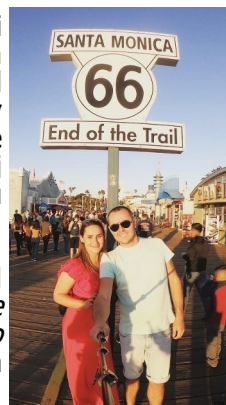
Vo štvrtok 18. októbra nás vo veku 92 rokov navždy opustil Jaroslav Florián, otec Zdenka Floriána. Pochovaný bol o týždeň neskôr v Ujezdě u Brna.

V nedeľu 21. októbra navštívila rodina Humajová pútnické miesto Butkov. Dva týždne predtým boli všetci jej členovia spolu so starkou Filomenou Petrášovou v Rajeckej Lesnej a dva týždne potom zas na Starých Horách. Evke Humajovej sa tak splnili všetky pútnické sny na rok 2018.

V sobotu 3. novembra mali stužkovú oktaváni z prievidzského piaristického gymnázia, medzi ktorých patrí aj Filip Petráš. Študenti si pripravili výborný program a rozpúťali riadnu zábavu. Vďaka nej sa spoločne so svojimi rodičmi a učiteľmi bavili v podniku Meridiana až do skorých ranných hodín.

Od 6. do 15. novembra cestovali novomanželia Mirka a Michal Šinkovci po

USA. Svoju svadobnú cestu začali v San Franciscu. Pokračovali do Santa Barbary a Los Angeles, následne do San Diega, na polostrov Coronado, do Sequoia National Park, do Oukland a späť do San Francisca. Zúčastnili sa aj na zápase NBA, ktorý dostal Michal od Mirky ako menijový darček a ani netušil, že tam pôjde. V tomto období sa Sinkovci tešia z napredujúcej stavby svojho domu v Nedožeroch-Brezanoch, ktorý už majú zakrytý strechou.

Martin Chudý, študent medicíny, v novembri úspešne obhájil svoju diplomovú prácu na tému *Nové možnosti detekcie fibrilácie predsieni pomocou implantovateľného slučkového rekordéra*. Predseda komisie jeho prácu odporúčal i na publikovanie.

Nežnú revolúciu oslávila Prievidza okrem iného i koncertom Kataríny Koščovej a Daniela Spinera v Regionálnom kultúrnom centre. Zúčastnili sa ho i sestry Martina a Petra Humajové.

V piatok 23. novembra bola Agátka Humajová uvítaná do života i Obecným úradom v Lazanoch. Jej mama Katka presne v tento deň oslavovala svoje narodeniny.

V sobotu 24. novembra mala Ivetka Floriánová po rokoch stretnutie so svojimi bývalými kolegami z oddelenia chirurgie z bojnickej nemocnice. Na Slovensko ju pri tejto príležitosti priviezol jej syn Dominik na svojom novom aute.

Počas jesene navštívila Silvia Petrášová viaceré zaujímavé miesta v Taliansku, Srbsku i Maďarsku. Do prevádzky bolo uvedené i jej ďalšie architektonické dielo - penzión Meridiana v Bojniciach.

V stredu 5. decembra nechodil Mikuláš len po Prievidzi, ale objavil sa i v Necpaloch. Členovia FanNecpaly spolu s ním rozsvietili stromček pri necpalskej kaplnke a následne prebehla „generálka“ na akciu konanú 12. decembra na prievidzskom námestí. V tento deň o 18:00 spievalo totiž celé Slovensko v rôznych mestách tých istých päť kolied. Prievidžanov nimi sprevádzala hudobná skupina Necpalanka, ktorá si svoje vystúpenie precvičila práve pri necpalskej kaplnke na svätého Mikuláša.

V sobotu 8. decembra sa Márii a Igorovi Ježovičovcom narodila ich druhá dcéra Simona. Merala 48 cm a vážila 3030 g.

V sobotu 15. decembra sa členovia Necpalanky zúčastnili charitatívnej akcie *Handlovská kapustnica*. Z vlastnoručne pripravenej a predanej kapustnice získali výťažok 70 €. Varenie kapustnice obohatili i hrou ľudových piesní.

Petra Humajová

OD TAIWANCOV SA MÁME ČO UČIŤ

Martin Chudý a jeho snúbenica Zuzana Straková, študenti záverečného ročníka medicíny, strávili počas leta mesiac na stáži v Taiwane. Čím je táto ázijská krajina zaujímavá? A čím sa stal Taiwan výnimočným pre nich osobne? To sa už dočítate v našom rozhovore.

Váš spoločný príbeh sa začal na univerzite vďaka štúdiu medicíny. Prečo ste sa rozhodli stať lekármi?

Mató: Počas gymnázia som mal veľmi rád chémiu a matematiku. Biológia, naopak, nepatrila medzi moje obľúbené predmety, učivo o rastlinách a zvieratách ma neoslovalo. Výnimkou však bolo ľudské telo. To ma už vtedy veľmi zaujímalo a spoločne s chémiou to bol super základ na prijímačky na medicínu.

Zuzka: Ja som sa pre medicínu rozhodla až na gymnáziu, nikdy to nebola moja vysnívaná práca od detstva. Začali ma zaujímať prírodné vedy a vo voľnom čase som si veľa čítala o tom, čo nás v škole neučili. Zistila som, že ma ľudské telo fascinuje a že práve medicína je to, čo ma bude baviť.

Štúdium medicíny je veľmi náročné a vy ho ešte stále nemáte tak úplne za sebou. Čo bolo pre vás doteraz najťažšie?

Mató: Najskôr sa mi zdali byť ťažké prijímačky, kde sme sa mali naučiť 3000 testových otázok z biológie a chémie. Neskôr som však pochopil, že to bolo nič oproti tomu, čo nás čaká na univerzite. Všeobecne medzi tie najťažšie skúšky patrí anatómia, biochémia, patológia alebo interná medicína, ale paradoxne bolo učenie sa týchto predmetov zaujímavejšie ako niektorých jednoduchších.

Zuzka: Podľa mňa je najťažšie obetovať rôzne koníčky alebo záľuby, ktoré počas skúškového obdobia idú bokom. Je náročné prinútiť sa učiť, keď už ubúda síl aj trpezlivosti. No ten pocit, ktorý príde po skúške, je na nezaplatenie.

Co vás ešte do konca akademického roka (a teda i do získania vytúženého titulu) čaká?

Obidvaja máme rovnaké poradie štátnic a tú najväčšiu, z internej medicíny, máme úspešne za sebou. Do júna nás teda čakajú ešte tri – pediatria, chirurgia a gynekológia. Takisto máme obaja za sebou obhajobu diplomových prác.

Ako študenti ste sa rozhodli nezostať len na Slovensku, ale i využiť možnosť a vycestovať na stáž do zahraničia. Pred pár rokmi ste pobudli v Grécku. Badat' nejaký rozdiel medzi zdravotníctvom u nás a tam?

Určite áno, je to ale ťažké posúdiť vo všeobecnosti. My sme sa dostali do staršej nemocnice v Thessalonikách, kde sme možno videli tú horšiu stránku gréckeho zdravotníctva. Hygienický štandard v nemocnici v porovnaní s nemocnicami na Slovensku bol nižší. Takisto badateľný bol nedostatok zdravotníckych pomôcok a vybavenie špecializovanými medicínskymi prístrojmi. Okrem toho sa nám viackrát zdalo, že vo svojej práci lekári neboli úplne dôslední. V Grécku sa fajčilo úplne všade a ani priestory nemocnice neboli výnimkou. Pravidelne sa stávalo, že na ranné sedenie sme prichádzali do zadymenej zasadačky.

Tento rok sa vám podarilo dostať do najväčšej nemocnice sveta v meste Taipei, hlavnom meste Taiwanu. Co všetko bolo pre to potrebné absolvovať?

Samotnému výberovému konaniu predchádzal test jazykových schopností. Okrem toho sa prihliadalo hlavne na doterajšie študijné výsledky, mimoškolské aktivity a na aktívnu činnosť v Bratislavskom spolku medikov. Po „výberku“ sme museli absolvovať viaceré lekárske prehliadky, vyšetrenia, očkovania. Následne sme sa skontaktovali s nemocnicou a so skupinou taiwanských študentov, ktorí nám na začiatku pomohli zorientovať sa a uviedli nás do diania v nemocnici.

Taiwan... To už predsa len nie je európska kultúra. Mali ste pred vycestovaním nejaké obavy?

Ani nie, skôr sme sa tešili a snažili sme sa spraviť skúšky tak, aby nám nič neskrížilo plány. Keďže sme nikdy predtým neboli v Ázii, vybrali sme si práve Taiwan, ktorý patrí k najbezpečnejším ázijským krajinám.

Ako prebehla cesta?

Cesta bola bez komplikácií a meškaní. Leteli sme z Viedne do Peking, čo trvalo asi 10 hodín, a potom z Peking, do Taipei ďalšie 3 hodiny.

Ako vás v Taiwane uvítali?

Po príchode nás už na letisku čakali taiwanskí študenti, ktorí nám pomohli zo základnými vybavovačkami, ako napríklad vybaviť cestovné karty na metro, ubytovanie na internáte a podobne. Cesta naspäť bola náročnejšia, pretože sme v Peking, museli čakať 10 hodín na letisku.

Ako vyzerá najväčšia nemocnica sveta, v ktorej ste pôsobili?

Napriek tomu, že bola postavená v sedemdesiatych rokoch, pôsobila moderne. Sami sme boli prekvapení, že má takmer päťdesiat rokov.

Je obrovská, neraz sa nám stalo, že sme v nej zabúdili. Len v operačnom trakte bolo asi 90 operačných sál, ktoré boli vytážené od rána až do neskorého večera. Po celom operačnom trakte chodil robot, ktorý roznášal sterilné nástroje a bielizeň na jednotlivé operačné sály.

Takisto je v nej mnoho špecializovaných centier a kliník. Okrem zdravotníckej časti je jej súčasťou aj nákupná časť s množstvom reštaurácií, kaviarní a obchodov. Bežne sa stávalo, že sme sa museli na chodbách pretláčať cez dav ľudí. Predsa len, Taiwan má takmer 24 miliónov obyvateľov, pričom rozlohou je len o niečo menší ako Slovensko. Bolo úplne bežné, že ambulancie boli otvorené aj večer o 18:00 či 19:00 hod.

Taiwanskí lekári pracujú veľmi veľa a často na úkor ich osobného života. Okrem práce sa neustále vzdelávajú, po službe sedia v knižnici a študujú. Napriek tomu nevyzerali byť unavení alebo znechutení z práce.

Čo bolo vašou úlohou počas stáže?

Maťo: Celý mesiac som bol na kardiochirurgickom oddelení, kde som okrem absolvovania vizít a seminárov chodil väčšinou na operačné sály. Tu som videl mnoho zaujímavých operácií, avšak najviac ma očarila robotická operácia srdcovej chlopne, kde namiesto chirurga operovali robotické ramená. Vyzeralo to teda tak, že chirurg sedel v rohu operačnej sály za počítačom a pri operačnom stole bola iba inštrumentárka, ktorá podávala nástroje do robotických ramien ovládaných chirurgom.

Zuzka: Moja stáž trvala jeden mesiac a strávila som ju na oddelení gynekológie a pôrodnictva. Každý týždeň som mala prideleného iného mentora, ktorý mi venoval čas a ktorý ma učil. Prešla som viacerými špecializáciami od urogynekológie, onkogynekológiu až po pôrodnicu. Tiež som jeden týždeň strávila v centre reprodukčnej medicíny. Počas týchto týždňov som sa veľa naučila, a to nielen v teoretickej rovine. Získala som aj mnoho praktických zručností a videla som zákroky, ktoré na Slovensku zatiaľ nerobíme a možno ich doma nikdy ani neuvidím.

Vybadali ste v taiwanskom systéme zdravotníctva veci, ktoré by ste v našej krajine veľmi nechceli? A naopak, čo by ste dali slovenskému zdravotníctvu za vzor?

Maťo: Taiwanská medicína je veľmi pokroková a aj napriek tomu, že v mnohých odborných veciach sa riadi európskymi odporúčaniami, je oproti slovenskej medicíne a zdravotníctvu na oveľa vyššej úrovni.

Zuzka: Ja som za celý mesiac nezažila nič, čo by som u nás nerada videla. Práve naopak, Taiwanci sú v medicíne veľmi pokrokoví a mali by sme sa od nich učiť. Čo sa mi na nich najviac páčilo, bolo to, že sa nikdy na nič nestažovali. Každý si svoju prácu robil zodpovedne a najlepšie ako vedel, nenadával, že ma toho veľa alebo že nestíha, pričom by pokojne mohol. Taiwanci sú veľmi svedomití. A netýka sa to len lekárov, ale aj iných profesií.

Okrem práce ste si isto našli čas aj na voľnočasové aktivity. Navštívili ste v Taiwane niečo výnimočné?

Navštívili sme veľa výnimočných miest. Počas víkendov a aj poobede po službe v nemocnici sme obdivovali budhistické chrámy, boli sme na niekdajšej najvyššej budove sveta, viezli sme sa gondolou ponad Taipei. Po večeroch sme sa túlili po tzv. „nightsmarkets“. Boli to trhy s množstvom jedla, ovocia, rôznych tradičných sladkostí.

Boli sme sa pozrieť aj do iných miest, ako napríklad do Taichung, ktoré sa pýši majestátnym jazerom Sun MoonLake. Vyskúšali sme i taiwanské miestne pláže a oceán.

Dve najkrajšie veci, ktoré sme videli, sú jednoznačne Taroko národný park s nedotknutou prírodou a ostrovy Penghu, kde sme strávili záver pobytu. Je to súostrovie takmer 90 malých ostrovov západne od Taiwanu. Dostali sme sa tam trajektom, prenajali sme si skúter a niektoré z ostrovov sa nám podarilo vidieť. Bol to raj, úžasné pláže s tyrkysovým oceánom, mäkučkým pieskom a žiadni turisti. Často sa nám stávalo, že sme boli na pláži aj úplne sami.

Akými ľuďmi si Taiwančania?

Sú až neuveriteľne priateľskí a dobrosrdeční. Máme viacero príhod, pri ktorých sme neverili vlastným očiам, akí dokážu byť ľudia dobroprajní a milí. Sú nesmierne ochotní a vážia si jeden druhého. Dúfame, že s kamarátmi, ktorých sme si tam našli, zostaneme v kontakte.

A čo taiwanská kuchyňa, chutila vám?

Maťo: Ja mám všeobecný rád ázijskú kuchyňa a taiwanské jedlá neboli výnimkou. Avšak niektoré jedlá, hlavne z nightmarkets, neboli úplne podľa mojej predstavy a celkový zážitok z jedla pravdepodobne kazil aj zvláštny nepríjemný zápach, ktorý sa občas prehnal vzduchom.

Zuzka: Prvé dni áno, bolo to niečo nové. S postupom času mi ale začali chýbať halušky a pirohy a začínala som sa tešiť domov. Taiwanská strava je na môj vkus príliš aromatická.

Každá prísada má veľmi výraznú chuť a je to všetko také nejaké slizké.

Je Taiwan miestom, kde by ste si vedeli predstaviť žiť?

Taiwan je úžasná krajina plná kontrastov a určite stojí za to navštíviť ju. Život na Taiwane by sme si ale nevedeli predstaviť. Na jednej strane má krásnu prírodu, zdravotníctvo na vysokej úrovni, mnoho zaujímavých miest, ale na druhej strane sú tu štvrte plné odpadkov, tradičné nočné trhy so zvláštnym zápachom a preľudnenosť. Všade bolo stále plno, neustále sme stáli niekde v rade a čakali.

Taiwan pre vás už navždy zostane výnimočným miestom, pretože práve tu ste sa zasnúbili. Kedy sa môžeme tešiť na svadbu ☺?

Áno, zasnúbili sme sa na vrchole aktuálne 10. najvyššej budovy sveta a svadbu plánujeme 31.8. 2019. Aj my sa tešíme!

Ďakujem za rozhovor!
Petra Humajová

BUĎ, KDE SI

Pred dvoma rokmi vyšla v Karmelitánském nakladatelství v Kostelním Vydří kniha mladého českého kňaza Štěpána Smolena s názvom *Buď, kde jsi*. Autor sa prostredníctvom nej snaží priblížiť poslstvo starovekých púštnych otcov čitateľovi dnešnej doby pomerne netradičným spôsobom – „únosmi“ hlavného hrdinu, mladého seminaristu dnešnej doby (s ktorým sa prostredníctvom ja-rozprávania stotožňuje) zo súčasnosti do dávnej minulosti. Napodiv, toto dávne poslanstvo sa ukazuje byť aktuálnym aj dnes.

Prinášame vám ukážku z kapitoly *Neuhni!* Hlavný hrdina sa v nej nečakane ocitne spolu s mníchom Kasiánom, ktorý ho týmito dobrodružnými cestami sprevádza, v starovekej Alexandrii.

Ruka sprievodcu ma zadržala. „Ešte nie..., ešte nie..., ešte nie... Teraz!“

S týmito slovami bez rozhliadania sa prudko vkročil do ulice – pripomínal mi auto, ktoré bez ohľadu na semaforey presviští rušnou križovatkou – a zrazil ženu s košíkom datlí na hlave. Tá sa zapotácala a skôr, než sa stačila spamätať, dobrá polovica jej nákladu sa už váľala po zemi.

„Nestalo sa vám nič?“ obrátila sa tá pani starostlivo ku Kasiánovi, len čo sa jej vrátila rovnováha. „Odpusťte, neďovala som sa.“

Mohla mať asi štyridsať. Tvár mala strhanú, ale predsa krásnu – materinsky krásnu; vyzerala ako bytosť obťažkaná úlohami, ktorá sa nestará o to, komu sa páči, ale práve sebazabudnutie jej pristane. Vlasy sa jej skrývali pod ručníkom.

„Nič sa nestalo,“ odpovedal jej Kasián. „Pomôžeme vám to pozbierať.“

„Ale nie... abba,“ žena si práve všimla, že ten, s ktorým hovorí, je mních. „Nenamáhajte sa. Skutočne sa vám nič nestalo?“

„Nie, nič.“

Dali sme sa do zbierania datlí, čo unikli drviacim nohám chodcov.

„Nie ste hladný?“ usmiala sa. „Určite ste dnes ešte nič nejedol... nejedli.“

Opravila sa, keď si všimla, že stariec nie je sám. Nedala na seba poznať, že by ju môj podivný odev prekvapoval. Akoby v alexandrijských uliciach nebolo nič normálnejšieho ako turisti v pseudohavajských košeliach.

Kasián prekvapivo prikývol, že hladný je. A potom sme sa už nechali viesť labyrintom krajne nepravouhlých ulíc. Po chvíli sme prišli až k domu s úzkymi oknami vtesnanému medzi dva iné, presne také isté.

Sprievodkyňa nás vpustila do priestrannej chodby, usadila nás na podušky a šepľa, aby sme počkali.

„Egéria, to si ty?“ ozval sa z vnútra domu ženský hlas. Pripomínal škrípanie dverí. „Kde sa túlaš, keď ťa potrebujem?“

Tá, ktorej výčitka patrila, sa k nám otočila: „Pani Semetrika si priala datľový koláč a datle sa horšie zhaňajú... v tomto ročnom období. Ale pár sa mi ich podarilo nájsť. Určite zostane i pre vás.“

S týmito slovami zmizla hlbšie v útrobach stavby a jej tichý hlas už viac nebolo počuť. Zato škrípajúca dáma zaznievala ďalej a trhala svojím hlasom ticho:

„Pod' sem, vymeň mi obklad.“

...

„A s tým datľovým koláčom bude čo? Zrejme skôr zdochnem, než by som sa od teba niečoho dočkala. Iba sa táraš.“

...

„Čože, tulákov a príživníkov? Modličov, čo nepracujú? Prečo mi sem ten odpad

ťaháš?”

„Ěgéria, kde si? Umieram od smädu!”

„Āko by nestačilo, že ma tu vyžieraš. Ešte si sem budeš vodiť aj svojich kamarátov.“

„Pokojne si ich kŕm, dievčatko. Ale zo svojho.“

„Āo je toto?”

„Āo si sprostá? Aké datle? Sprostá si a hluchá. Koláč s medom a z fíg. A zäbudlivá. Toto vyhod'. Nechám ťa prepustiť, nahradiť. Trpím ťa len z láskavosti.“

„Āno, pre figy. Hned'. Āo čumiš?”

Keď sa Ěgéria opäť vynorila z temnôt, niesla pre každého pohár vody a veľký kus datľového koláča.

„Zvyšok vám zabalím na cestu,” povedala s úsmevom.
(...)

„Āo to bolo za vílu?” spýtal som sa, keď sa nám s úklonom na rozlúčku nakoniec stratila v zmätku na trhovisku.

„Ěgéria,” povedal Kasián. „Je to bohatá vdova. Pred pätnástimi rokmi jej zomrel manžel i syn. Zostala sama. Nejaký čas po tragédii sa vybrala za biskupom Atanázom a prosila ho, či by nemohla dostať do opatrovníctva nejakú staršiu ženu, čo potrebuje slúžku. Biskup jej chcel vyhovieť, ale zároveň mal strach, aby ju - ako lepšiu dámu - neodradil. Našiel pre ňu stareнку s najlepšimi spôsobmi. Tá Ěgerii za všetko ďakovala, stále ju chválila - a pritom skoro nepotrebovala jej služby. Naša víla sa potom opäť odobrala späť k biskupovi s tým, že takto nie, že sú si jedna pre druhú zbytočné. Vyprosila si vtedy uňho možnosť slúžiť u ženy, ktorú všetci opustili, príbuzní i služobníctvo. Nikto u nej nedokázal zostať a vyhovieť jej rozmarom. Ale Ěgéria prišla a už neodišla. Zahrnula ju svojou trpezlivou starostlivosťou. Obsluhovaná jej pritom často nadáva a nikdy neďakuje. Zdá sa jej, že je mučená a zneužívaná, zatiaľ čo Ěgéria okolo nej obieha - a tak fungujú už štrnásť rokov.“

„To je šialenstvo!” vykrikol som. „Āké plytvanie dobrom! Obrátila sa tá Semetrika aspoň k lepšiemu?”

„Počul si sám,” pokrčil Kasián ramenami.

„Ale na čo to všetko je? Prečo sa Ěgéria znovu nevydala? Prečo nevyužila svoj majetok na službu chudobným, ktorých tu musia byť zástupy? Prečo tak rozhadzuje lásku voči nevďačníci?”

„Trpezlivosťou a pokorou, tým, že bez hnevu vytrvá v diele, urobí možno pre spásu ľuďstva viac než tí, ktorú budujú rozsiahle lazarety. Nezachraňujeme svet tým, že mnoho vykonáme, ale tým, že mnoho milujeme. A vytrvalá láska k stále tej istej nevďačníci je isto náročnejším dielom ako obväzovanie rán nejakým vždy novým hostom.“

„Ale kde berie tú radosť? Ako to všetko vôbec môže zniest’?”

„Nezniesla by, keby sa nemodlila. Lenže Ěgéria, to sú dlane natiahnuté k nebu.“

(Upravené, skrátene. Obrázok: <https://www.martinus.sk/?uItem=242093>)

-ph-

OSEMSMEROVKA

„Tak čo, ako si prežil tohtoročného Silvestra?“

„Ale... Najprv som nevedel, kam mám ísť, a teraz si ... (osemsmerovka 4, 7, 8, 3, 3, 3 písmená).“

P	O	D	P	O	R	P	K	O	T	Y	B	Á	N	Ó	F	A	G	E	M	A	Z	A	V	
P	R	P	R	O	R	O	K	A	P	I	L	Á	R	A	K	K	O	R	T	O	K	A	A	
A	R	E	E	E	R	O	T	Á	R	E	D	O	M	S	S	E	J	O	M	V	R	F	T	
P	R	E	D	V	O	L	A	N	I	E	K	R	Á	S	A	A	V	A	O	E	R	K	S	
O	N	V	P	P	A	K	Č	A	L	U	K	L	A	K	S	O	S	R	C	H	I	L	A	I
B	O	C	O	A	O	L	A	T	R	Í	N	A	E	K	N	T	D	A	K	O	A	M	F	
J	R	A	K	M	D	J	A	S	L	I	Č	K	Y	Í	E	N	B	A	B	Ô	K	I	I	
E	B	I	L	I	P	K	A	V	E	C	Ž	Ň	E	N	A	M	L	Á	D	E	N	E	C	
M	E	S	A	V	Á	K	M	T	S	P	A	O	E	V	N	N	S	A	R	N	E	N	A	
P	R	E	D	Z	V	E	S	Ť	O	M	E	C	N	O	D	A	Ú	K	Á	E	I	O	P	
R	R	M	L	O	A	K	N	E	T	S	E	I	M	G	E	B	Ť	Č	M	C	H	L	K	T
E	O	A	L	K	L	A	K	O	D	E	Ť	S	O	I	R	Í	M	U	A	T	B	A	Á	
D	T	B	A	Í	O	N	A	K	Č	I	B	R	A	F	T	J	A	K	N	Í	B	A	K	
O	Á	A	T	N	R	I	K	E	A	R	E	Z	E	Ň	Á	A	A	U	S	K	O	A	I	
K	R	K	I	V	I	V	L	N	E	K	O	N	Ó	M	L	Č	K	K	K	E	D	R	F	
R	T	Č	N	O	Z	A	I	A	S	M	Ú	T	O	K	E	K	A	Á	R	I	L	A	I	
I	S	I	Č	D	Á	R	M	E	N	T	O	L	K	A	C	A	D	J	D	Í	L	B	Z	
V	U	Z	I	E	C	E	A	A	T	S	I	R	U	T	L	U	K	L	K	E	Š	K	L	
Á	L	Á	N	M	I	I	K	N	A	D	B	Y	T	O	Č	N	O	S	Ť	A	R	A	A	
Ň	I	V	A	M	A	Ž	O	R	E	T	K	A	A	I	C	Á	T	N	E	M	R	E	F	

AFRIKA, ARABKA, BLESK, ČAJKA, ČUDÁK, DRÁMA, EKONÓM, FALZIFIKÁT, FARBIČKA, FAŠÍRKA, FERMENTÁCIA, FIGOVNÍK, ILUSTRÁTOR, JASKYŇA, JASLIČKY, KABÍNKA, KÁBLOVKA, KÁDER, KADIDLO, KALERÁB, KALKULAČKA, KAMIENOK, KAMILKA, KAPIĽÁRA, KÁVA, KLOBÁSA, KRÁSA, KRIVÁN, KUKUČKA, KULTURISTA, LÁSKA, LAŤINCINA, LATRÍNA, LIENKA, LIPKAVEC, LÚKA, MASTENEC, MAŽORETKA, MEDOVNÍK, MEGAFÓN, MENTOLKA, MESIAC, MIESTENKA, MLÁDENEC, MODERÁTOR, NABÍJAČKA, NÁBYTOK, NADBYTOČNOSŤ, NEANDERTALEC, NECHŤIK, NOVOTA, OBJEM, ODPOR, OKENA, OTROK, PACIFISTA, PREDOK, PREDPOJATOSŤ, PREDPOKLAD, PREDVOLANIE, PREDVOJ, PREDZVEŠŤ, PREPAD, PROROK, REBRO, REZEŇ, SMÚTOK, VALORIZÁCIA, VANDROVKA, VARECHA, VÁŽIČKA, ZLATO, ŽIERAVINA

Matka Humajová

„ČO NEMUSÍŠ UROBIŤ DNES, IGNORUJ ÚPLNE!“ (27. rodinný výlet)

Ani sme sa nenazdali, prešiel rok a v kalendári sa opäť objavil mesiac august. Tí zasvätenejší už vedia, že prvá sobota tohto mesiaca vždy patrí perfektnej akcii, nesúcej sa pod názvom „rodinný výlet“. Tí nezasvätenejší sú radi, ak sa o tom dozvedia včas a stihnú sa na výlet prihlásiť ☺.

A tak to bolo i tento rok, v sobotu 4. augusta 2018. Šťastlivci, ktorí sa zmestili do autobusu, stáli o siedmej hodine ráno už poctivo nastúpení pri necpalskej Rajčuli. A tí zvyšní im aspoň z okien zamávali na cestu. Po tradičnej „štartovacej“ piesni Necpalanky sme vyrazili – nevedno kam.

Tam nejdeme

„Kto by chcel ísť do Ochtinskej aragonitovej jaskyne...“, zazneli prvé slová organizátora Petra Petráša, prerušené následným nadšeným óóó, „tak tam nejdeme.“ Smiechu sa nezdržal nikto. No napokon sme sa dozvedeli i reálnu trasu, i mená kapitánov súťažných družstiev, ktoré počas celého dňa zápolili o budúcoročný výlet zadarmo. Necpalské vajcia viedol Matteo Zanini, Ružový sen Tomáš Mečiar, Zuby Filip Petráš a Necpalské líšky Ol'ga Mokrá. Kým sme dorazili do prvého cieľa cesty, už stihli splniť pár tipovacích úloh.

Tanec po víne

A aký bol ten prvý cieľ cesty? Zdá sa, že našou tradíciou sa už stáva ochutnávka vín. Tentoraz sme zakotvili v štýlovo zariadenej degustačnej miestnosti firmy MOVINO vo Veľkom Krtíši. Sedeli sme na stoličkách vo forme veľkých bielych sudov a ochutnali celkovo deväť druhov vín. Táto ochutnávka bola nakrátko prerušená i prechádzkou po pivniciach a vyvrcholila exteriérovou súťažnou úlohou, v ktorej klávesák Necpalanky Peter Lachký zahviezdil ako tanečník par excellence! Aby totiž vytriasol zo škatuľky pripevnenej na opasku všetky malé loptičky, ktoré potom bolo treba pozbierať, predvádzal také pohyby a kreácie, aké sa len tak nevidia! A to i so zoperovanými klbmi.

A ide sa hore

Pokračovali sme potom ďalej až pod jeden z najvyšších vrchov Nízkych Tatier, Chopok, ktorý má výšku 2024 m n. m. Nečakala nás však túra, ale zážitok, ktorý mnohí z nás absolvovali po prvýkrát – cesta lanovkou. Na vrchol sme sa tak dostali veľmi pohodlne a ľahko – stačilo potom už len vyšľapať záverečný kamenistý úsek. Výhľad bol v ten deň nádherný a užili si ho všetci – aj tí, ktorí až ten

úplný vrchol Chopku nedosiahli. Navyše sme sa i dobre schladili v horúcom letnom počasí, ktoré v ten deň vládlo všade „dole“.

Užitočná mimika

Po tom, čo sme – opäť lanovkou – zostúpili do Demänovskej doliny, nastúpili sme do autobusu a pokračovali do Truslovej. To už účastníci Necpalovni usilovne skladali reklamu na Necpaly s použitím pravých necpalských slov. Na parkovisku pred motorom nám potom predviedli nielen výsledky tejto práce, ale i svoje schopnosti mimikou tváre presunúť disko keks z čela do úst. Vynikal v tom najmä najnovší člen Necpalanky, trubkár Jožko Števíca, ktorý si svoj štýl našiel už pri druhom pokuse a viac mu keks na zem nespadol.

Cesta domov už ubehla rýchlo. Jeden vtip predčil druhý, autobusom sa ozývali salvy smiechu i detské výkriky. Moja sesternica Lenka správne poznamenala, že to, čo sme kedysi ako malé prežívali my, prežíva už vlastne ďalšia generácia detí našej rodiny. Nuž, 27 rokov ozaj nie je pre takúto tradíciu málo. A my veríme, že sa v našej rodine ešte aj dlho zachová!

Petra Humajová

Čo sme počas výletu navštívili?

Firma MOVINO Veľký Krtíš

Spoločnosť MOVINO predstavuje najväčšieho výrobcu vín v Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti s bohatými skúsenosťami vo výrobe vína. Ponúka širokú škálu vín s typickým charakterom vzhľadom na pôdno-klimatické vlastnosti tejto oblasti.

Výroba vína prebieha v prevádzkach vo Veľkom Krtíši a v Cebovciach. Ročná produkcia sa za posledné roky ustálila na hranici 12 až 15 000 hl vína, z čoho cca 12% produkcie fľašových vín tvoria vína s prívlastkom. Prevádzka je dimenzovaná na spracovanie 10 000 ton hrozna a skladovanie 75 000 hl vína.

Chopok

Chopok (2 023,6 m n. m.) je tretí najvyšší vrch Nízkych Tatier. Leží v ich hlavnom hrebeni, v geomorfologickom podcelku Dumbierske Tatry medzi vrchmi Dereše (2 003,5 m n. m.) a Dumbier (2 045,9 m n. m.). Ide o turisticky vyhľadávaný vrchol s rozsiahlym kruhovým výhľadom.

Blízko vrcholu sa nachádza horská chata – Kamenná chata pod Chopkom, konečná stanica lanovky i meteorologická stanica.

Chopok patrí medzi najveternejšie miesta na Slovensku. Svahy Chopka sú vyhľadávaným miestom zimnej i letnej turistiky: stredisko Jasná leží na severnej Liptovskej a stredisko Kosodrevina na južnej Horehronskej strane. V decembri 2012 bolo znovu obnovené spojenie oboch regiónov lanovkami.

Zdroj: internet

ŽIVOT UČITEĽA V STATUSOCH

(Pokračovanie dvanáste...)

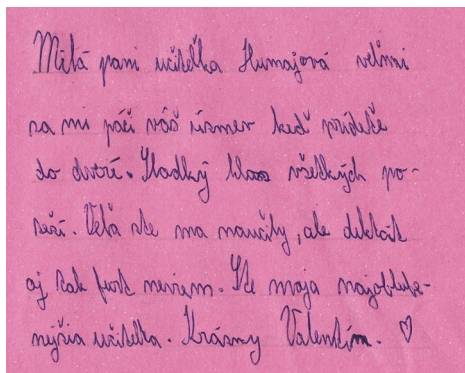
14. február 2018

Aj takéto úprimné, milé a zároveň do istej miery vtipné pranie môže učiteľ dostať na Valentína ☺. A tak mi nezostáva iné, ako sa poďakovať tým mojim „malým Valentínikom“, ktorí mi dnes spravil radosť prostredníctvom školskej valentínskej pošty ☺.

3. marec 2018

Je 3.3. a ja si pripomínam 33. výročie svojho krstu. Takýto dátum a vek sa stretnú iba raz za život!

PS: Neexistuje väčšie životné šťastie ako byť Božím dieťaťom... Znamená to žiť v nádeji aj napriek tomu, že všetko materiálne a ľudské raz zlyhá... Znamená to žiť v nádeji i napriek tomu všetkému, čo sa okolo nás deje. Viete, že aj vy ste Božími deťmi ☺

5. marec 2018

Na konci dnešnej hodiny dejepisu u deviatakov zostalo v triede podozrivé ticho. (Žiaci si asi všimli, že o chvíľu zvoní a oni si nestíhajú dopísať poznámky ☺.)

Vtom sa ozval žiak A: „Nejaké je tu ticho! Až sa mi to nezdá!“

Ja na to: „Konečne ma z vás aspoň raz po piatich rokoch nebude bolieť hlava!“ ☺

Žiak A: „To nás učíte už päť rokov? A ste rada, že nás učíte?“

Kým stihnem odpovedať, skočí do toho žiak B: „No jasné, že pani učiteľka je rada, veď ona verí, že my sme tá nová generácia, ktorá prinesie lepšie Slovensko! A potom bude môcť povedať, že to ona nás učila!“ ☺

Nuž... Veru som sa ich pred časom (možno už aj pred rokom) snažila takto motivovať... A oni si to stále pamätajú... Že by predsa len znamenie nejakých tých lepších čias ☺

6. marec 2018

Okrem iného sa deti v škole snažím učiť otvorene vyjadrovať svoj názor - a napr. v čitateľskom denníku neopisovať dej, ale knihu zhodnotiť. Vďaka tomu si tam občas môžem prečítať i takéto perly ☺:

„Agatha Christie: Nekonečná noc

Túto knihu sa mi nechcelo začať čítať, ale keď som ju otvoril a ponoril som sa do deja, čítal som ju s chuťou. Bola to moja prvá kniha, ktorú som čítal od Agathy Christie. Považujem ju za dramatickú, veľmi depresívnu a náročnú na psychiku čitateľa. Pomaly trištvrte knihy je skoro o ničom, ale posledné strany sú napínavé. Už po prvých stranách knihy bolo zrejmé, kto je vrahom a kto obeťou, takže celú knihu viete, ako sa tá detektívka skončí. Celkové hodnotenie: Celkom dobrá kniha, ale nie pre mňa. Odporúčam ju radšej starším, pretože niekto ako ja jej nemusí stopercentne rozumieť.“ ☺

7. marec 2018

Dnes na trochu vážnejšiu nôtu... Hovorili sme na dejepise o deportáciách Židov zo Slovenska počas druhej svetovej vojny.

Jeden z deviatikov skonštatoval: „To tých Židov ľudia riadne nemali radi.“ „Nuž,“ skonštatovala som, „obávam sa, že ľudská mentalita si vždy nájde nejakú obeť, ktorú nemá v láske. Napríklad ktorú skupinu ľudí nemajú Slováci vo všeobecnosti radi v súčasnosti?“

„Rómov,“ odpovedal mi pohotovo daný žiak. No vzápätí dodal: „Ale oni si za to môžu sami!“

„No vidíš. A zhruba toto hovorili v tých časoch o Židoch.“

Chvil'ú zostalo ticho... A potom mu „svitlo“. Pokorne dodal: „Aha...“

Prosím, nerozpútavajme teraz debatu o tom, čo kedy a komu spôsobili Rómovia či Židia. Premýšľajme radšej o sebe, či si aj my nerobíme z niekoho nejaký ľahko dosiahnuteľný „nenávisťný cieľ“. Ľahké je zovšeobecniť a odsúdiť. Oveľa ťažšie je pochopiť, rešpektovať a milovať. Možno aj to je jeden z odkazov minulosti smerovaný i do našich čias.

16. marec 2018

Kúšanie na dejepise u ôsmakov - 19. storočie, štúrovci, meruôsmie roky... Kladiem otázku z opakovania: „Ako sa volal prvý politický program Slovákov?“ Žiak suverénne odpovedá: „RTVS!“ Po tom, čo naňho vyvalím oči od údivu, zneistie a „opraví sa“: „Či TA3?“ ☺

22. marec 2018

Po tretíkrát prví... Zlaté pero 2018 a moji tohtoroční pomocníci pri prezentácii školského časopisu - Milan a Erik ☺

25. marec 2018

Detský pohľad na vec... (z dnešnej detskej svätej omše u piaristov):

Páter Janko: „Deti, a prečo Pán Ježiš zomrel?“

Malé dieťa: „Lebo už bol veľmi, veľmi starý...“

Páter Janko: „No, v tom čase mal 33 rokov. To už bol starý?“

Malé dieťa: „Áno, bol...“

Nuž, rovesníci moji, to sme teda dopadli ☺

12. apríl 2018

Všetkým, ktorí poznali okolnosti organizácie našej dnešnej dejepisnej exkurzie do Múzea holokaustu v Seredi a do Nitry a vyslali tam hore za nás nejakú tú modlitbičku, vyslovujem hlboké poďakovanie - všetko vyšlo na sto percent, počasie úžasné, žiaci perfektní... A bolo aj pár prekvapení ☺. Som rada, že som ju nezrušila ☺

10. máj 2018

Z deviatackej dejepisnej písomky: „Na Kube bol komunizmus a k moci sa dostal Fidel Castról.“ ☺

14. máj 2018

Diktujem vetu: „Podchod už niekoľkokrát premaľovali.“ Žiačka píše: „Podchod už niekoľkokrát prebaľovali.“ A vôbec jej to nie je čudné... ☺

22. máj 2018

Preberali sme dnes s ôsmakmi na literatúre Mateja Bela.

Kladiem im otázku: „Môže byť podľa vás ešte aj v dnešnej dobe niekto vedeckou špičkou vo viacerých vedných odboroch ako kedysi Matej Bel, ktorý sa venoval histórii, geografii, národopisu, jazykovede, literatúre, ekonomike i prírodným vedám a vo všetkom bol dobrý?“

„Áno,“ znie odpoveď.

„Áno? A poznáte takého človeka?“

„No veď vás. Veď aj vy sa venujete aj slovenčine, aj dejepisu!“ ☺

Pokračovanie o chvíľu pri vypracúvaní úloh k textu s použitím synonymického slovníka.

Výkrik žiaka do pléna: „Aha, pani učiteľka! Chladnokrvný, to znamená pokojný, rozvážny, duchapritomný - veď to ste vy! Vy ste chladnokrvná!“

„Ale prosím ťa,“ oponujem mu, „chladnokrvný človek je skôr krutý...“

„Tak to je ozaj presne o vás!“ zapojí sa ďalší chalan. „Toľko písomiek dávate...“

Takže takto som dnes u ôsmakov dopadla. Ak by si teda niekto z vás nevedel celkom dobre predstaviť „chladnokrvného polyhistora“, to som vraj presne ja ☺.

Odpoveď jedného „veľmi naučeného“ ôsmaka na otázku, kto boli hlasisti: „Tí, čo hlásali niečo, keď to bolo potrebné vyhlásiť.“ ☺

A ďalší „naučený“ mu kontruje: „Ľudia, ktorí hlásili, čo všetko sa deje.“

4. jún 2018

Robili sme si dnes s deviatkami na slovenčine takú malú štatistiku - na koho z triedy najviac sedia rôzne frazeologizmy o reči: Ústa sa mu nezatvárajú... Z neho slovo nedostaneš... Vždy si stojí za slovom...

„Istý žiak sa stal „jednotkou“ vo frazeologizme „Musí mať vždy posledné slovo.“ Úlohu sme už dávno dokončili a on sa ešte stále „rozčuľoval“, že to aj tak nie je pravda. Hovorím mu: „Ale teraz už ozaj stíchni, pretože to bude vyzeráť tak, že to pravda je.“ A on na to: „A nie je!“

Zvyšok triedy sa v priebehu pár sekúnd váľal po laviciach od smiechu a zo všetkých strán sa ozývalo hurónske „ha-ha-ha“! (Sú to totiž takmer samí chalani.) A ja som si pomyslela: „Konečne rozumejú aj čomusi, čo môžeme označiť pojmom „intelektuálny humor“...“

Skoda len, že práve vo chvíli, keď sme sa konečne dostali až do tohto bodu, odchádzajú preč ☺. Už si to veru až tak veľmi „užiť“ nestihnem ☺.

16. jún 2018

Záverečná previerka deviatakov, téma dráma... Otázka znie: „Vysvetli pojem výstup.“ (Výstupy sú menšie časti dejstiev, počas ktorých sa mení počet postáv na javisku.) Odpoveď jedného z deviatakov: „Ako keď dakomu povieš ‚vystúp‘, tak on vystúpi na pódium a tam vystupuje.“ ☺

„Vymenuj 5 častí, ktoré tvoria kompozíciu tragédie.“ (Expozícia, kolízia, kríza, peripetia, katastrofa.) V podaní jedného z deviatakov: „Expozícia, korozina, kríza, empatita, katastrofa.“ Tak ale zdá sa, že trochu sa do toho pozrel ☺.

A iná odpoveď: „Zápletká, ďalšia zápletká, smrť.“ ☺

Píše sám život, zaznamenáva Petra Humajová.

ŽIVOT LEKÁRNIKA V STATUSOCH

(Pokračovanie tretie...)

21. marec 2018

Babička: „Pani magistra, SUDOKU krém... ale ten menší...“ ☺

24. marec 2018

Tento týždeň sme hrali v lekárni hru Hádaj, na čo myslím ☺.
„Doktor mi povedal, že si mám kúpiť niečo na cievy, ale som si to nezapamätal... Bolo to na C.“

„Cilkanol?“

„Nie...“

„Aescin? Mobivenal? Venoruton?“ (Vymenujem ďalšie prípravky...)

„Nie, nie, veď hovorím, že to na C bolo...“

„Ascorutin?“ (Čítaj „askorutin“ ☺.)

„Áno, to je ono... Aha, však tam to c nakoniec ani nie je...“

„Ale vlastne je, len sa to tak nečíta...“

„Vy ste tu ako Sherlock Holmes!“

Niekedy sa veru tak cítim... A som rada, keď sa nám podarí dôjsť k pozitívnemu záveru ☺.

27. marec 2018

Dnešné požiadavky:

- Bioaktívny B-komplex
- Čína semiačka na stolicu
- Vitamín C pre syna, ale aby bol čo najviac prírodný (neviem no, blízko lekárne je tržnica, možno skôr tam hľadať)
- a na záver ešte pán vtipálek: „A čože bola v Tatrách zase smršť?“ Po mojom začudovanom pohľade pokračuje: „Keď máte tých kamzíkov celý mesiac v akcii...“

29. marec 2018

Dnes v lekárni na veľkonočno-jarnú tematiku:

Ja: „Bude to za 3,19 €.“

Deduško: „Počkajte, pani magistra, hneď vám ich pohľadám. Bude to skôr, ako kohút znesie vajce.“ ☺

Pokojné a požehnané veľkonočné sviatky všetkým prajem!

12. apríl 2018

Do lekárne prišli po vyučovaní 4 chlapci, hovorca začal: „Ja by som si prosil nejaké cukríky na boľavé hrdlo.“ Pýtam sa: „A koľko máš rokov?“ Chlapec ráta na prstoch a potom víťazoslávne hovorí: „Osem!“ Vyberáme teda spolu, ktoré pastilky dáme, s akou príchut'ou (kamoši, samozrejme radia). Chlapec zaplatí, ja mu podávam výdavok (asi 3 eurá). Popritom „pacienta“ sťuchá kamoš lakt'om a sušká: „A za toto si teraz pôjdeme kúpiť zmrzlinu, hej?“ ☺ A však čo, my sme boli takí istí ☺.

Dedko: „Pani magistra, a ešte jedna otázka. Koľko teraz stojí ten polystyrén na kĺby?“ ☺

30. apríl 2018

„Pani magistra, vy máte tak fajn odstrihnutú ofinku, kto vám to strihal?“

„Naposledy som si ju sama odstihla...“

„Áno? A nemohli by ste aj mojej žene? Priviedol by som vám ju sem...“ ☺
Ach, Kanianka, aj mi budeš chýbať...

13. máj 2018

V piatok do lekárne prišiel jeden pán, a keď ma zbadal, hneď sa zamračil a s nahnevaným výrazom sa ku mne blížil... Trošku som sa aj zľakla a pripravovala som sa na to, čo príde. Nemá správne lieky? Alebo som mu poradila niečo, čo mu nesadlo? Alebo som nebudaj zle niečo nahrala a platil viac, ako mal?

Pán položil svoje recepty predo mňa a vraví: „Pani magistra, a vy ste prečo z Kanianky odišli? Co sa vám u nás nepáčilo?“

Takúto otázku som vôbec nečakala ☺

Vysvetlila som mu, že som tam bola len na takom dlhšom zástupe, že tam teraz už majú novú pani magistru a dodala som: „Ale veď ja tam isto ešte niekedy prídem na zástup, keď si bude chcieť vaša pani magistra zobrat' dovolenku...“

Pán skonštatoval: „No veď preto!“

Aj som sa bála, aj sa mi srdce rozbúchalo, ale nakoniec táto príhoda s pánom „Nahnevaným“ bola celkom milá ☺

22. máj 2018

Dneska pred koncom služby sa cez okienko z chodby naklonila do lekárne jedna detská pani doktorka a vraví: „Pani magistra, môžem vám niečo povedať?“ Po mojom prikývnutí pokračuje: „Milujem ten váš úsmev!!! Pekný deň!“ ☺

5. júl 2018

„Dobrý, známy ma poslal, chcel by nejaký...“ (vyberá lístok s napísaným názvom) „... belasolik rísik.... - že je to nejaký krém na hnačku.“

„Krém na hnačku?“ čudujem sa... Je mi to podozrivé, ale aj tak skúsím googliť, či mi náhodou niečo neušlo. V tomto prípade neušlo.

Zapínam svoje gény inšpektora Colomba a po krátkej úvahe prichádzam na to, že to mohli byť dve veci skomolené do jednej - Belosalic masť a Reasec tabletky proti hnačke.

Pán volá známemu a on potvrdzuje: „Však áno, chcem belasolik a rísik, krém a na hnačku.“

Oba lieky sú na lekársky predpis, tak sme pánovi nepomohli. Ale aj takto môže vyzerat' práca lekárnik - stačí, keď sa skomolí názov a vypadnú dve áčka ☺

19. september 2018

„Co ste to vy za lekáraň, keď ani hrubú lepiacu pásku nemáte.....“

(Podotýkam, nešlo o leukoplast.)

27. september 2018

Mladý pán:

„Dobrý, poprosím vás ten najužší elastický obvaz, aký máte...“

„Môže byť takýto?“

„Jasné, a taký so svokrou... ehm svorkou nemáte?“ ☺

1. október 2018

Milí kamoši, od zajtra ma nájdete v lekární v Kanianke ☺

Píše sám život, zaznamenáva Martina Humajová.

RECEPTY

Štafetky

Suroviny: 3 dcl bielkov, 20 dkg kryštálového cukru, 9 dkg hladkej múky, 9 dkg orechov alebo kokosovej múčky

Postup: Z bielkov šľaháme sneh, postupne pridávame cukor, vyšľaháme tuhý sneh, ostatné primiešame, rovnomerne rozotrieme na 2 plechy (ako na roládu) vyložené papierom. Pečieme na 180 °C, nevysušíme. Keď pláty trochu vychladnú, papier stiahneme a rozkrojíme ich po dĺžke napoly, zvinieme ako roládu (vrchná strana aby bola zvonku), necháme vychladnúť, potom roztočíme, naplníme ľubovoľnou plnkou. Po stuhnutí krájame kúsky asi 5 – 6 cm dlhé, konce máčame v čokoládovej poleve (ukladáme na papier stuhnúť). Pre zmenu môžeme pláty pokrájať na pásy na 5 – 6 cm (podľa šírky plechu), pri plnení ukladať na seba 3 – 4 pásy a ľubovoľne upraviť (môžeme napr. celé poliať čokoládovou polevou).

Medvedie labky

Suroviny: 20 dkg hladkej múky, 9 dkg práškového cukru, 2 dkg „Zlatého klasu“, 8 dkg orechov, 15 dkg „Hery“ (Palmarín...), 1 vajce, 1/2 čajovej lyžičky škorice, 4 mleté klinčeky, citrónová kôra

Postup: Všetko spolu zmiesime, dáme asi na pol hodinu do chladničky stuhnúť, potom po kúsku vtlačáme do ľubovoľných suchých formičiek (nie celkom plné) a na 175°C do bledoružova upečieme. Keď trochu vychladnú, vyklopíme ich z formičiek a z oboch strán pocukríme.

Višňové rezy

Suroviny: 5 vajec, 22 dkg kryštálového cukru, 27 dkg hladkej múky, 1 prášok do pečiva, 3 dkg kakaa, 1 dcl kompótovej šťavy, 1 dcl oleja, višne (vykôstkované) z jedného 7 dcl pohára

Postup: Žĺtky vyšľaháme s 2/3 cukru a troškou vody do peny, primiešame olej, kompótovú šťavu, tuhý sneh ušľahaný z bielkov a zvyšného cukru, opatrne premiešame, pridáme preosiatu múku zmiešanú s práškom do pečiva a kakaom a nakoniec višne. Premiešame, dáme na papierom vyložený plech, pečieme pri 175°C asi 20 – 25 minút (podľa výkonu rúry). Po vychladnutí potrieme džemom a polejeme čokoládovou polevou, alebo ľubovoľne upravíme (krém, šľahačka...).

Recepty vyskúšala, vylepšila a dobrú chuť všetkým želá
Filka Petrášová

Recepty z predchádzajúcich čísel časopisu MAŇA nájdete na www.casopis-mana.sk

PRÍBEHY ZABUDNUTÝCH FOTOGRAFIÍ

Začať sa prehrabovať v škatuli s fotografiami u našej staršej znamená začať objavovať poklady. Zachovajme si ich i tu, na stránkach nášho rodinného časopisu, kým sú ešte medzi nami tí, ktorí nám ich dokážu viac osvetliť. Začíname Valentom a Katarínou Petrášovcami, rodičmi Betky, Petra a Kamila.

Valent Petráš

Môj prastarý otec Valent Petráš, ktorého som nikdy osobne nepoznala, sa narodil 18. novembra 1895. Žil v Necpaloch, ale manželku si našiel v Nedožeroch. Volala sa Katarína Slenkerová a jej rozprávanie o zoznámení sa so svojim nastávajúcím znie na naše časy dosť kuriózne. Vždy o tom hovorievala zhruba týmito slovami: „Prišiel raz za mnou Stevo Kíreme (Štefan Petráš, otec akademického maliara Alojza Petráša) spolu s mojím budúcim - že nejakú ružičku do záhradky pozerat' či čo. A ja som len tak stála pri kredenci a čosi som doň ukladala, keď sa ma (naš prastarký) spýtal, či by som zaňho nešla. Tak som sa ponad plece naňho pozrela a povedala som: ‚A čoby nie?‘ To bolo na prvý šup!“

Veľa času si spolu neužili, pretože aby uživil rodinu, musel náš prastarký chodiť na roboty do „Francie“. (Aj táto fotografia bola urobená tam.) A keď prišiel domov, zaučal do francúzštiny i svoje deti. Naš starký Peter sa

vždy chválil svojou francúzsky znejúcou vetou v podobe "po boku tráva je, po boku muž" či pesničkou Rosalie, ktorú sa naučil od svojho otca. Veľmi často ju spieval nám i tete Marienke, našej niekdajšej hlavnej adresátke tohto časopisu - tuším aj každú nedeľu, keď sme k nej prišli na návštevu.

Prastarký Valent zomrel predčasne, 4. júla 1944. Stala sa mu nehoda pri nakladaní sena, keď pri dávaní žrde na vrch voza (aby sa seno zaťažilo) spadol dole a odtrhla sa mu ľadvina. Jeho najmladší syn Kamil mal vtedy iba 1 rok, a tak mu teda jeho o 17 rokov starší brat Peter v nasledujúcich rokoch v podstate nahrádzal otca...

Zaujímavosťou je, že Petrova budúca manželka Filoména, vtedy desaťročná dievčatko, sa na pohrebe svojho budúceho svokra zúčastnila a aj presne vie, kde počas neho stála. Išla tam spolu so svojou krstnou mamou z Nedožier. A na to, že na pohrebe jeho otca bola, si pamätal i jej budúci manžel, náš starký Peter.

Valenta Petráša pochovali na cintoríne v Necpaloch, kde je dodnes možné navštíviť jeho hrob.

Katarína Petrášová, rodená Šlenkerová

Už z príbehu o zoznámení sa so svojím manželom Valentom sa môžeme dovŕiť, že naša prastarká Katarína bola riadna „šinterka“ ☺. Narodila sa 18. novembra 1898, žila v Nedožeroch a po svadbe sa presťahovala do Necpál.

Rodina Petrášová nebola bohatá. Starký Peter často spomínal, ako v detstve s napätím čakávali mamu, keď sa vráti z nákupov z mesta, či im priniesie čosi sladké. Často sa však stávalo, že keď prišla, namiesto cukríka im len každému vysypala na stôl trošku cukru a to mohli zjesť.

Prastarká jedného času navštevovala aj kurz pečenia. Ale keď piekla, recepty si väčšinou upravovala podľa svojho – podľa toho, čo mala a či sa jej tam čohosi nevidelo priveľa. A potom často

už len skonštatovala: „Voľáko sa mi to nepodarilo!“

Syn Kamil by vedel hodiny a hodiny rozprávať príhody o tom, ako sa vracal večer zo zábavy a na dvore skočil do kopy uhlia, ktoré tam naviezli bez toho, že by o tom vedel; alebo o tom, ako mame klopal na okno, nech mu otvorí, a ona, rozospätá, otvárala dvere skrine... Vnučka Evka zas spomína na postavičku černoška, ktorú mala prastarká doma – keď za ňou malá Evka prišla a uprosila ju, dala černoškovi do rúk takú malú cigaretku a on ju celú vyfajčil. Evka si doteraz vie vybaviť zápach, ktorý sa z tej cigaretky šírila... Nevesta Filka s úsmevom na tvári rozpráva o prastarkinej prechádzke na Kopaničky, ktoré sa ešte len začínali stavať. Po príchode späť skonštatovala: „Jáj, Filka, to ti je riadne vysoko! Tam budú počuť aj anđelíkov spievať!“

Prastarká zomrela 7. januára 1984 a pochovaná je na cintoríne v Prievidzi.

To je všetko, čo sa k osobnostiam na zachovaných fotografiách podarilo zistiť mne. Viete ešte dodať nejaké nové informácie? Alebo nejakú zaujímavú fotografiu ukrývate vo svojom vlastnom archíve? Verím, že sa s nami o to podelíte a v ďalšom čísle Mane budeme môcť odkryť ďalší zaujímavý rodinný príbeh!

Petra Humajová

Maňa

Vydáva: Tetulienka Marulienka

Adresa: Veľkonecpalská 117, Prievidza; Tel.: 050/5419957; Mobil: 0904 197 251

E-mail: redakcia@casopis-mana.sk, humajova.petra@gmail.com

Redaktori: Petra Humajová, Martinka Humajová

Foto: Archív rodiny a rodinných priateľov. Foto na obálke: Ladislav Mečiar

Grafická úprava a tlač: Ladislav Mečiar

A na záver... A na záver... A na záver...

„Predstavte si, po prvýkrát sa u nás na štedrovečernej večeri zišiel párný počet ľudí!“

„Ako to, veď ste traja!“

„Hej, ale potom prišlo sedemnást' hasičov!“

„Čo si kúpil žene na Vianoce?“

„Chcela čosi na krk a na ruky. Tak som jej kúpil mydlo.“

Starý bohatý dedko náhle zomrel. Jeho synovia mu pripravujú pohreb. Jim hovoria:

„Vystrojíme mu pohreb za sto dolárov.“

John hovorí:

„Celkom by stačilo aj za päťdesiat dolárov.“

Dedko sa zdvihne a hovorí:

„Hádam by som teda na ten cintorín prešiel aj sám!“

„Ahoj, dlho som ťa nevidela. Ako sa máš?“

„Ale, celkom to ide. Dcéra sa veľmi dobre vydala. Jej muž veľa zarába, takže ona je doma, ráno nemusí vstávať, potom sedí u kaderničky, potom sa stretne s kamarátkami na káve, večeria s mužom v reštaurácii. No skrátka super!“

„A čo syn?“

„Ten nemá také šťastie. Stále je práci. Vzal si ženu, ktorá sa len váľa doma, vusedáva u kaderničky, chodí s kamarátkami po kaviarňach a ani večeru mu neurobí, takže sa stravuje len po reštauráciách!“

Viete, čo je to optimizmus?
Kúpiť si za posledné peniaze peňaženku.

„Hej, Fero, pýtam sa ťa naposledy, kedy mi už vrátiš tú tisíčku?“

„No to som rád, že sa to pýtaš naposledy...“

Viete, čo je to slovenský paradox?
Že aj z tejto zlej doby sa po čase stanú staré dobré časy!

„Čo robíš v robote?“

„Nič.“

„To máš zlé, nikdy nevieš, kedy to máš hotové.“

„Pán riaditeľ, môžete mi dať zajtra voľno? Manželka chce, aby som jej pomohol s vianočným upratovaním.“

„Z takého dôvodu vám predsa žiadne voľno nemôžem dať!“

„Dakujem,“ vydýchne si zamestnanec.
„Vedel som, že je na vás spoľahnutie!“

Pýta sa sused suseda:

„Tak čo, aká bola dovolenka?“

„Výborná, každý deň som surfoval!“

„A kde?“

„Na internete.“

Medzi pubertiakmi:

„Ty vole, to boli u nás včera fofry, náš pes Nero mi zožral vysvedčenie!“

„A čo si mu urobil?“

„Rezne za odmenu!“

„Je tá vaša slimačia paštéta naozaj zo slimákov?“

„Áno.“

„A skutočne iba zo slimákov?“

„No, keď už sa tak pýtate, pravdupovediac miešame k tomu aj trochu bravčoviny.“

„A koľko?“

„Pol na pol – jeden slimák, jedno prasa.“

